



**Historia De Vita, Moribvs, Rebvs Gestis, Stvdiis Ac  
Denique morte Praedicantium Lutheranorum, Doct.  
Martini Lvtheri, Philippi Melanchthonis, Matthiae Flacii  
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima  
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melanchthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et  
Andreae Osiandri

**Ulenberg, Kaspar**

**Coloniae Agrippinae, 1622**

IV. Hostis acerrimus & maledicentißimus Maioris, Osiandri & Svenckfeldij.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

ANNO  
1550.

molestias per semestre liberiorem captasset auram, ad asylum Magdeburgicum reuersus est.

**Ann. 1551.** Paulò post, quā soluta fuit obsidio, quod in autumno factum est, anno 1551. Mauritius inito fœdere cum Rege Galliarum, & quibusdam Germaniæ Principibus, inopinato Cæsari bellum intulit, quod anno 1552. paucis mensibus post, quam exarsit, cū Saxo-

nenem & Landgrauium Cæsar è vinculis dimissit, compositione sopitum fuit. Ex hoc bello & aliud quoddam anno sequente 1553. in ipsis Germaniæ visceribus prosemnatum est; quo ijdem Principes, qui fœdere coniuncti anno priore Cæsari bellum intulerant,

Mauritius inquam Elector Saxo, & Albertus Brandenburgicus iusto Dei iudicio, mutuis sese armis consecerunt: Brandenburgicus enim 9. Iulij prælio superatus aufugit, & post ditionibus suis omnibus exutus in exilio si-

Mutuis se-niuit vitâ: alter verò Mauritius biduo post, quam globo lœsus fuit in conflictu, animam exhalauit; ut ex historijs illorum temporum constat. Dum verò Germania bello Magdeburgico, machinationibus in Cæsarem, atque intestinis Principum dissidijs arderet, ab acerbis scriptioribus inter Flacium & Melanchthonem, eorumque gregales cessatum nonnihil fuit: Quanquam de odio atq; virulentia in alterutrum neutri quicquam remiserunt.

IV.

Interea Regiomonte in Borussia nouum  
de iu-

Saxonis &  
Brande-  
burg. bel-  
lum.

Mutuis se-  
se armis  
conficiūt.

de iustificatione dogma protulit Andreas ANNO  
 Osiander, qui non imputatione mortis & iu- 1551.  
 stitiæ Christi, vt Lutherani asserunt, sed per Hæresis  
 essentialiem Christi Dei iustitiam, habitantis Osiandri  
 in nobis, & ad bene operandum impellentis, eiusque dogma.  
 hominem iustificari docuit. Fouebat Osiandri patro  
 drū patrocinio suo Borussiæ Dux Albertus Eius patro  
 Brandenburgice stirpis Princeps Lutheranus, nus Alber-  
 idq; tanto affectu, vt quoscumq; posset alios tus.  
 in illius sectæ consortium autoritate sua per-  
 traheret. Cum igitur Flacius id tēporis pro-  
 pter motam VVittenbergensibus cōtrouer-  
 siam passim celebraretur, & hunc Osiandro  
 conciliandum censuit. Inuitauit ergo Flaciū, Inuitat  
 vt sese adiungeret ad causam istam, & quem- flacium ad  
 admodum alijs in rebus VVittebergensibus hæresin  
 contradiceret, ita & in hoc propugnādo do- Osiandri.  
 gmate quod ipsum esse veritatis nucleum iu-  
 dicabat, Osiandro se contra Melanchthonem  
 atq; socium præberet. Ut verò Flaciū mo-  
 ueret efficacius, & lubentem faceret, hono-  
 rarium illi satis largum transmisit. Ille verò  
 nihil motus illectamentis Principis, Osiadri  
 se hostem professus est, eiusque nouū dogma  
 scriptis publicis non minus, quam VVitten- Flacius ho  
 bergenses, velut erroneum reiecit: quāquam stis Osiandri.  
 in causa decreti Augustani eandem cū Osiā-  
 dro sententiā cōtra Melachthonē tuebatur.  
 Iam verò & Georgium Maiorem vnā cū  
 socijs anno 1552. tractatibus in lucem editis Ann. 1552.  
 oppugnauit, qui charitatis opera fidelibus ad Hæresis  
 salutem esse necessaria profitebatur: Quod Maioris et  
 b b dogma, iusque dogma.

ANNO  
1552.

Hæresis  
Svenck-  
feldij eius-  
que dog-  
mata.

Conflictationes  
Flacij &  
Svenck-  
feldij.

dogma, tanquam papisticum Flacius eiusque gregales abominabantur; vnde durum atque diuturnum inter Majoristas & Flacianos certamen exarsit. Surrexit & aliis quidam nouus dogmatistes in Silesia, Caspar Svenckfeldius vir nobilis, qui de Christo, de scripturis Sanctis, de ministerio Ecclesiastico, de Sacramentis, alijsque fidei myste-rijs fanaticas sparrit opiniones; cuius hæresis sub insigni pietatis larua in omnes penè Germaniæ prouincias breui tempore dimanauit. Flacius igitur rogatu Silesiorū quorūdam, qui Lutheranis partibus erant addicti, Svenckfeldij nouam hæresin prolixo volumine confutauit. Ille vicissim Flacium aggressus, vt dogmata sua propugnaret, nihil ad summam diligentiam fecit reliquum. Ita & inter istos certamen efferbuit, quod alter-nis scriptationibus auctum, vt oleo infuso flamma, sese in magnam amplitudinem dif-fudit.

## C A P V T II.

- I. *Centuria Magdeburg. autore Flacio, tribuno arario & sumptuum collectore, peculatus à VVittenberg. arguto.*
- II. *Idea operis cum capitum seu locorum distributione.*
- III. *Ordo operis.*
- IV. *Peculatus Flacij, & crimen falsum VVittenbergensium sannis in Flacium & VVigandum, acerbissimoq; eius in aduersarios respon-*